

KOMISIJAS IETEIKUMS**(2010. gada 5. jūlijs)****par saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/30/EK veicamajās (komerciālo transportlīdzekļu) tehniskajās pārbaudēs uz ceļiem konstatēto trūkumu radītās bīstamības risku novērtēšanu**

(2010/379/ES)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 292. pantu,

tā kā:

- (1) Ceļu satiksmes drošības, vides aizsardzības un taisnīgas konkurences interesēs ir svarīgi nodrošināt, lai ekspluatācijā esošos komerciālos transportlīdzekļus uzturētu labā tehniskā stāvoklī un to pārbaudītu, tādējādi nodrošinot to kustībai Savienībā nepieciešamos satiksmes drošības raksturlielumus.
- (2) Papildus standartiem un metodēm, kas noteiktas Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 6. jūnija Direktīvā 2000/30/EK par Kopienā izmantotu komerciālo transportlīdzekļu tehniskām pārbaudēm uz ceļiem ⁽¹⁾, labāk saskaņotas sistēmas izveidošanai un nevienlīdzīgas attieksmes novēršanai tehniskajās pārbaudēs uz ceļiem ir jāpieņem pamatnostādnes par minētās direktīvas II pielikumā minēto trūkumu novērtēšanu.

(3) Defektu nopietnības raksturošanai tie iedalāmi trijās kategorijās.

(4) Katrai defektu kategorijai jāraksturo transportlīdzekļa ekspluatācijas iespējamās sekas attiecīgajā tehniskajā stāvoklī,

IR PIENĒMUSI ŠO IETEIKUMU.

Transportlīdzekļu tehniskajās pārbaudēs uz ceļiem konstatētos trūkumus dalībvalstis novērtē saskaņā ar vadlīnijām šā ieteikuma pielikumā.

Briselē, 2010. gada 5. jūlijā

*Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja vietnieks*
Siim KALLAS

⁽¹⁾ OV L 203, 10.8.2000., 1. lpp.

PIELIKUMS

Vadlīnijas defektu un trūkumu novērtēšanai

Saistībā ar Direktīvas 2000/30/EK īstenošanu šajā dokumentā ir iekļautas vadlīnijas, kuras dalībvalstīm iesaka piemērot, lai novērtētu defektus (gan tehniskus defektus, gan citas neatbilstības), kas atklāti, veicot transportlīdzekļu tehniskās pārbaudes uz ceļiem.

Defektus klasificē šādi:

SĪKI DEFEKTI (*MiD*)

BŪTISKI DEFEKTI (*MaD*)

BĪSTAMI DEFEKTI (*DD*)

Katra defektu kategorija definējama, atsaucoties uz transportlīdzekļa stāvokli, kā norādīts turpmāk:

SĪKI DEFEKTI

Tehniski defekti, kam nav būtiskas ietekmes uz transportlīdzekļa drošību, un citas sīkas neatbilstības. Transportlīdzeklis nav jāpārbauda atkārtoti, jo ir pamatoti sagaidāms, ka atklātie defekti tiks bez kavēšanās novērsti.

BŪTISKI DEFEKTI

Defekti, kas var mazināt transportlīdzekļa drošību un/vai pakļaut riskam citus satiksmes dalībniekus, un citas būtiskākas neatbilstības. Transportlīdzeklim pēc iespējas drīzāk jāveic remonts, un tā turpmākai izmantošanai var piemērot ierobežojumus un nosacījumus, piemēram, nosūtot to uz tehniskā stāvokļa papildu pārbaudi.

BĪSTAMI DEFEKTI

Defekti, kas rada tiešus un tūlītējus draudus ceļu satiksmes drošībai. Transportlīdzekļa turpmāka izmantošana ceļu satiksmē ir aizliegta, lai gan dažos gadījumos noteiktos apstākļos to var atļaut vadīt uz konkrētu vietu, piemēram, tūlītēja remonta veikšanai vai konfiscēšanai.

Transportlīdzekli, kuram konstatē vairāku kategoriju defektus, klasificē atbilstīgi nopietnākajam defektam. Transportlīdzekli ar vairākiem vienas kategorijas defektiem var klasificēt nākamajā augstākajā defektu grupā, ja šādu defektu kombinācija padara transportlīdzekli bīstamāku.

Ja defektus var klasificēt vairākās kategorijās, inspektors, kas veic pārbaudi, ir atbildīgs par to, lai atbilstīgi valsts tiesību aktiem klasificētu defektus atkarībā no to smaguma.

Novērtējot defektus, jāņem vērā tipa apstiprinājuma prasības transportlīdzekļa pirmās reģistrācijas datumā vai pirmās nodošanas ekspluatācijā datumā. Tomēr uz dažām pozīcijām attiecas modernizācijas prasības.

Novērtēšanas prasības

Trūkumi ir atklājami tehnisku defektu vai citu neatbilstību piemēri.

Pozīcija	Trūkumi	Vadlīnijas defekta novērtēšanai		
		<i>MiD</i>	<i>MaD</i>	<i>DD</i>
1. BREMŽU IEKĀRTA				
1.1.	Mehāniskais stāvoklis un darbība			
1.1.1.	Darba bremzes pedālis/rokas sviras šarnīrs	a) Šarnīrs pārāk stingrs.	X	
		b) Pārmērīgs nodilums vai brīvgājiens.	X	
1.1.2.	Pedāļa/rokas sviras stāvoklis un bremzes darbināšanas ierīces gājiens	a) Pārmērīgs gājiens vai nepietiekama gājiena rezerve.	X	

Pozīcija	Trūkumi	Vadlīnijas defekta novērtēšanai		
		MiD	MaD	DD
	<p>b) Nepietiekami brīva bremzes darbināšanas ierīces atgriešanās sākumstāvoklī.</p> <p>c) Nav pretslīdēšanas pārklājuma uz bremzes pedāļa, vai arī tas ir vaļīgs vai nodilis gluds.</p>	X	X	
1.1.3. Vakuumsūkņi vai kompresors un gaisa cilindri	<p>a) Spiediens/vakuums nav pietiekams bremžu darbināšanai vismaz divas reizes pēc tam, kad ieslēgusies signālierīce (vai kad mērinstruments rāda nedrošu līmeni).</p> <p>b) Laiks, kas nepieciešams, lai gaisa spiediens/vakuums sasniegtu drošu darba vērtību, neatbilst prasībām (*).</p> <p>c) Nedarbojas daudzkontūru aizsargvārsts vai spiediena izlīdzināšanas vārsts.</p> <p>d) Gaisa noplūde rada būtisku spiediena pazemināšanos, vai gaisa noplūdes ir dzirdamas.</p> <p>e) Ārēji bojājumi, kas, iespējams, ietekmēs bremžu sistēmas darbību.</p>		X	X
1.1.4. Zema spiediena brīdinājuma mēraparāts vai indikators	Indikatora vai mēraparāta atteice vai bojājums.	X	X	
1.1.5. Ar roku darbināms bremžu vadības vārsts	<p>a) Ieplaisājusi, bojāta vai pārmērīgi nodilusi vadības ierīce.</p> <p>b) Vaļīgs vadības ierīces stiprinājums uz vārsta vai vaļīgs vārsta stiprinājums.</p> <p>c) Vaļīgi savienojumi vai noplūdes sistēmā.</p> <p>d) Neapmierinoša darbība.</p>		X	
1.1.6. Stāvbremzes aktivators, vadības svira, stāvbremzes sprūdrats, elektroniskā stāvbremze	<p>a) Sprūdrats nenodrošina pietiekamu noturēšanu.</p> <p>b) Pārmērīgs nodilums pie sviras šarnīra vai sprūdrata mehānismā.</p> <p>c) Sviras pārvietošanās pārāk lielā diapazonā, kas liecina par nepareizu regulējumu.</p> <p>d) Aktivatora nav, tas ir bojāts vai nedarbojas.</p> <p>e) Nepareiza darbība, brīdinājuma indikators rāda atteici.</p>	X	X	
1.1.7. Bremžu vārsti (kājas vārsti, atslēgšanas vārsti, regulatori)	<p>a) Bojāts vārsts vai gaisa pārmērīga noplūde.</p> <p>b) Pārmērīga eļļas noplūde no kompresora.</p> <p>c) Vaļīgs vai nepareizs vārsta stiprinājums.</p> <p>d) Hidrauliskā šķidruma izplūde vai noplūde.</p>	X	X	X

Pozīcija	Trūkumi	Vadlīnijas defekta novērtēšanai		
		MiD	MaD	DD
1.1.8. Sakabes ierīces piekabes bremzēm (elektriskās un pneimatiskās)	a) Bojāts krāns vai hermetizējošais vārsts.	X	X	
	b) Vaļīgs krāna vai vārsta stiprinājums vai nepareizs stiprinājums.	X	X	
	c) Pārmērīgas noplūdes.		X	X
	d) Nepareiza darbība.		X	X
1.1.9. Energoakumulatora spiedvertne	a) Tvertnes bojājums, korozija vai noplūde no tās.	X	X	
	b) Nedarbojas drenāžas ierīce.	X	X	
	c) Vaļīgs tvertnes stiprinājums vai nepareizs stiprinājums.		X	
1.1.10. Bremžu pastiprinātāji, galvenais cilindrs (hidrauliskās sistēmas)	a) Bojāts vai neefektīvs pastiprinātājs.		X	
	b) Bojājums vai noplūde galvenajā cilindrā.		X	X
	c) Nepietiekami nostiprināts galvenais cilindrs.		X	X
	d) Nepietiekams bremžu šķidruma daudzums.	X	X	
	e) Nav galvenā cilindra tvertnes vāciņa.	X		
	f) Iedegusies vai bojāta bremžu šķidruma līmeņa signāllampīņa.	X		
	g) Bremžu šķidruma līmeņa signālierīces nepareiza darbība.	X		
1.1.11. Nelokanās bremžu caurulītes	a) Nenovēršams atteices vai plīsuma risks.		X	X
	b) Noplūde no caurulītēm vai savienojumiem.		X	X
	c) Caurulīšu bojājums vai pārmērīga korozija.		X	X
	d) Nepareizs caurulīšu novietojums.	X	X	
1.1.12. Lokanās bremžu šļūtenes	a) Nenovēršams atteices vai plīsuma risks.		X	X
	b) Šļūtenes bojātas, noberztas, savērpušās vai pārāk īsas.	X	X	
	c) Noplūde no šļūtenēm vai savienojumiem.		X	X
	d) Šļūtenes spiediena ietekmē deformējas.		X	X
	e) Šļūtenes porainas.		X	
1.1.13. Bremžu uzlikas	a) Uzlika pārmērīgi nodilusi.		X	X
	b) Uzlika netīra (eļļa, smērvielas u. tml.).		X	X
	c) Nav uzlikas.			X

Pozīcija	Trūkumi	Vadlīnijas defekta novērtēšanai		
		MiD	MaD	DD
1.1.14. Bremžu trumuļi, bremžu diski	<p>a) Trumulis vai disks pārmērīgi nodilis, pārmērīgi robots, saplaisājies, nepietiekami nostiprināts vai salūzis.</p> <p>b) Trumulis vai disks netīrs (eļļa, smērvielas u. tml.).</p> <p>c) Nav trumuļa vai diska.</p> <p>d) Nepietiekami nostiprināts atbalsta paliktnis.</p>		X	X
1.1.15. Bremžu troses, stieņi, sviras, savienojumi	<p>a) Trose bojāta vai samezglota.</p> <p>b) Komponenti pārmērīgi nodilis vai sarūsējis.</p> <p>c) Vaļīga trose, stienis vai savienojums.</p> <p>d) Troses vadīklas bojājums.</p> <p>e) Ierobežo bremžu sistēmas komponentu brīvu kustību.</p> <p>f) Pārmērīga sviru/savienojumu kustība, kas liecina par nepareizu regulējumu vai pārmērīgu nodilumu.</p>		X	X
1.1.16. Bremžu spēka pievads (ieskaitot bremžu energoakumulatorus vai hidrauliskos cilindrus)	<p>a) Plaisas vai bojājumi servomehānismā.</p> <p>b) Noplūde no spēka pievada.</p> <p>c) Nenostiprināts vai nepareizi uzstādīts spēka pievads.</p> <p>d) Spēka pievada pārmērīga korozija.</p> <p>e) Nepietiekams vai pārmērīgs darba virzuļa vai membrānas mehānisma gājiens.</p> <p>f) Nav putekļsarga, vai arī tas ir pārmērīgi bojāts.</p>		X	X
1.1.17. Bremžu spēka regulators	<p>a) Bojāts savienojums.</p> <p>b) Nepareizs savienojuma regulējums.</p> <p>c) Regulators iekļējies vai nedarbojas.</p> <p>d) Regulatora nav.</p> <p>e) Nav datu plāksnītes.</p> <p>f) Plāksnīte nav salasāma vai neatbilst prasībām (*).</p>		X	X
1.1.18. Pašregulēšanas mehānismi un indikatori	<p>a) Pašregulēšanas mehānisms bojāts, iekļējies vai tam ir pārmērīgs gājiens, pārmērīgs nolietojums vai nepareizs regulējums.</p> <p>b) Pašregulēšanas mehānisms bojāts.</p>		X	X

Pozīcija	Trūkumi	Vadlīnijas defekta novērtēšanai		
		MiD	MaD	DD
	c) Nepareizi uzstādīts vai nomainīts.		X	
1.1.19. Papildbremžu sistēma (ja tādas ir vai tādām jābūt)	a) Nenostiprināti savienojumi vai stiprinājumi. b) Sistēmai ir redzami bojājumi, vai tās nav.	X	X X	
1.1.20. Automātiska piekabes bremžu darbība	Piekabes bremzes pēc sakabes ierīces atvienošanas neieslēdzas automātiski.			X
1.1.21. Visa bremžu sistēma	a) Citu sistēmas ierīču (piem., antifrīza sūkņa, sausinātāja u. tml.) ārējs bojājums vai pārmērīga korozija, kas negatīvi ietekmē bremžu sistēmu. b) Gaisa vai antifrīza noplūde. c) Vaļīgs jebkuras detaļas stiprinājums vai nepareizs stiprinājums. d) Neatbilstošs jebkuras detaļas remonts vai modifikācija ⁽¹⁾ .		X X X X	X X
1.1.22. Pārbaudes iekārtas pieslēgvietas (ja tādas ir vai tādām jābūt)	a) Nav. b) Bojātas, nelietošanas, vai konstatēta noplūde.		X X	
1.2. Darba bremzes darbības rādītāji un efektivitāte				
1.2.1. Darbība (E) ^(b)	a) Nepietiekams bremzēšanas spēks uz vienu vai vairākiem riteņiem. b) Bremzēšanas spēks uz kāda no riteņiem ir mazāks par 70 % no lielākā bremzēšanas spēka, kāds reģistrēts citam ritenim uz tās pašas ass. Testējot uz ceļa, transportlīdzeklis pārmērīgi novirzās no taisnas līnijas. c) Bremzēšanu nav iespējams veikt plūstoši (iesprūšana). d) Bremzēšanas pārmērīga aizkavēšanās jebkuram no riteņiem. e) Bremzēšanas spēka pārmērīgas svārstības riteņa pilna apgrieziena laikā.		X X X X X	X X
1.2.2. Efektivitāte (E) ^(b)	Netiek sasniegtas vismaz šādas minimālas vērtības: N1 kategorija: 45 % M1, M2 un M3 kategorija: 50 % ⁽²⁾ N2 un N3 kategorija: 43 % ⁽³⁾ O2, O3 un O4 kategorija: 40 % ⁽⁴⁾		X	X

Pozīcija	Trūkumi	Vadlīnijas defekta novērtēšanai		
		MiD	MaD	DD
1.3. Papildu (avārijas) bremžu darbība un efektivitāte (ja to nodrošina atsevišķa sistēma)				
1.3.1. Darbība (E) ^(b)	a) Nepietiekams bremzēšanas spēks uz vienu vai vairākiem riteņiem.		X	X
	b) Bremzēšanas spēks uz kāda no riteņiem ir mazāks par 70 % no lielākā bremzēšanas spēka, kāds reģistrēts citam ritenim uz tās pašas norādītās ass. Testējot uz ceļa, transportlīdzeklis pārmērīgi novirzās no taisnas līnijas.		X	X
	c) Bremzēšanu nav iespējams veikt plūstoši (iesprūšana).		X	X
1.3.2. Efektivitāte	Bremzēšanas spēks ir mazāks par 50 % ^(b) no darba bremzes efektivitātes rādītājiem, kas noteikti 1.2.2. punktā attiecībā pret maksimāli pieļaujamo pilno masu, vai – puspiekabēm – attiecībā pret atļauto slodžu uz asi summu. (Izņemot L1e un L3e).		X	X
1.4. Stāvbremzes darbības rādītāji un efektivitāte				
1.4.1. Darbība (E) ^(b)	Bremze nedarbojas vienā pusē, vai, testējot uz ceļa, transportlīdzeklis pārāk novirzās no taisnas līnijas.		X	X
1.4.2. Efektivitāte (E) ^(b)	Visiem transportlīdzekļiem bremzēšanas koeficients ir mazāks par 16 % attiecībā pret transportlīdzekļa pilnu masu vai mehāniskajiem transportlīdzekļiem – mazāks par 12 % attiecībā pret transportlīdzekļa sastāva pilnu masu, ņemot vērā lielāko no minētajām vērtībām.		X	X
1.5. Papildbremzes darbības rādītāji	a) Efektivitāte nav variējama pakāpeniski (neatietcas uz motorbremzes sistēmām).		X	
	b) Sistēma nedarbojas.		X	
1.6. Bremžu pretbloķēšanas sistēma (ABS)	a) Signālierīces atteice.		X	
	b) Signālierīce norāda uz sistēmas atteici.		X	
	c) Riteņu ātruma sensoru nav, vai tie ir bojāti.		X	
	d) Bojāta elektroinstalācija.		X	
	e) Nav citu sastāvdaļu, vai tās ir bojātas.		X	
1.7. Elektroniskā bremžu sistēma (EBS)	a) Signālierīces atteice.		X	
	b) Signālierīce rāda, ka notikusi sistēmas atteice.		X	

Pozīcija	Trūkumi	Vadlīnijas defekta novērtēšanai		
		MiD	MaD	DD
8. IETEKME UZ VIDI				
8.1. Troksnis				
8.1.1. Trokšņa slāpēšanas sistēma	<p>a) Trokšņa līmeņi pārsniedz prasībās atļauto līmeni ^(*).</p> <p>b) Jebkādas trokšņa slāpēšanas sistēmas daļas ir vaļīgas, nenostiprinātas, bojātas, nepareizi uzstādītas, trūkstošas vai redzami pārveidotas tā, ka tas varētu negatīvi ietekmēt trokšņa līmeni.</p>		X	
			X	X
8.2. Izplūdes gāzu emisijas				
8.2.1. Benzīna dzinēju emisijas				
8.2.1.1. Izplūdes gāzu emisiju kontroles aprīkojums	<p>a) Ražotāja uzstādītā emisiju kontroles ierīces nav, vai tas ir pārveidots vai acīmredzami bojāts.</p> <p>b) Noplūdes, kas ietekmē emisiju mērījumus.</p>	X	X	
			X	
8.2.1.2. Gāzveida emisijas (E) ^(b)	<p>a) Vai nu gāzu emisijas pārsniedz ražotāja norādītos līmeņus,</p> <p>b) vai, ja šī informācija nav pieejama, ir pārsniegta CO emisija</p> <p>i) transportlīdzekļiem bez modernas emisiju kontroles sistēmas — 4,5 %, vai — 3,5 %, saskaņā ar pirmās reģistrācijas vai ekspluatācijas uzsākšanas datumu, kas norādīts prasībās ^(*);</p> <p>ii) transportlīdzekļiem ar modernu emisiju kontroles sistēmu — tukšgaitā: 0,5 %, — pie lieliem tukšgaitas apgriezieniem: 0,3 % vai — tukšgaitā: 0,3 %, ^(b) — pie lieliem tukšgaitas apgriezieniem: 0,2 % saskaņā ar pirmās reģistrācijas vai ekspluatācijas uzsākšanas datumu, kas norādīts prasībās ^(*).</p> <p>c) Lambda ārpus diapazona $1 \pm 0,03$ vai neatbilst ražotāja specifikācijai.</p> <p>d) OBD rādījumi norāda uz būtisku atteici.</p> <p>e) Distanciālie mērījumi uzrāda ievērojamu neatbilstību</p>		X	
			X	
			X	

Pozīcija	Trūkumi	Vadlīnijas defekta novērtēšanai		
		MiD	MaD	DD
8.2.2. Dīzelzināja emisijas				
8.2.2.1. Izplūdes gāzu emisijas kontroles aprīkojums	a) Ražotāja uzstādītā emisijas kontroles aprīkojuma nav, vai tas ir acīmredzami bojāts. b) Noplūdes, kas ietekmē emisiju mērījumus.	X	X	
8.2.2.2. Dūmainība (E) ^(b) Šī prasība neattiecas uz transportlīdzekļiem, kas reģistrēti vai nodoti ekspluatācijā pirms 1980. gada 1. janvāra.	a) Transportlīdzekļiem, kas reģistrēti vai pirmoreiz nodoti ekspluatācijā pēc datuma, kas norādīts prasībās ^(a) , dūmainība pārsniedz transportlīdzekļa ražotāja plāksnītē norādīto līmeni. b) Ja šī informācija nav pieejama vai ja prasības ^(a) neļauj izmantot atsaucēs vērtības motoriem bez turbopūtes: 2,5 m ⁻¹ , motoriem ar turbopūti: 3,0 m ⁻¹ , vai transportlīdzekļiem, kas noteikti prasībās ^(a) vai pirmoreiz reģistrēti vai nodoti ekspluatācijā pēc prasībās ^(a) norādītā datuma, 1,5 m ⁻¹ ⁽⁷⁾ . c) Distanciālie mērījumi uzrāda ievērojamu neatbilstību.		X	
8.4. Citas ar vidi saistītas pozīcijas				
8.4.1. Šķidrums noplūdes	Jebkādas pārmērīgas šķidrums noplūdes, kas var piesārņot vidi vai radīt draudus citu ceļu satiksmes dalībnieku drošībai.		X	X

⁽¹⁾ Neatbilstošs detaļas remonts vai modifikācija ir remonts vai modifikācija, kas negatīvi ietekmē transportlīdzekļa drošību uz ceļa vai negatīvi ietekmē apkārtējo vidi.

⁽²⁾ 48 % transportlīdzekļiem, kuriem nav ABS vai kuru tips apstiprināts pirms 1991. gada 1. oktobra.

⁽³⁾ 45 % transportlīdzekļiem, kas reģistrēti pēc 1988. gada vai datumā, kurš noteikts noteikumos, neatkarīgi no tā, kas iestājas pēdējais.

⁽⁴⁾ 43 % puspiekabēm un puspiekabēm ar regulējama augstuma piekabes iekārtu, kas reģistrētas pēc 1988. gada vai no datuma, kas paredzēts prasībās, neatkarīgi no tā, kas iestājas pēdējais.

⁽⁵⁾ 2,2 m/s² N1, N2 un N3 transportlīdzekļiem.

⁽⁶⁾ Tips ir apstiprināts atbilstoši robežvērtībām, kas minētas I pielikuma 5.3.1.4. iedaļas A vai B rindā Padomes Direktīvā 70/220/EEK (OV L 76, 6.4.1970., 1. lpp.), vai ar tajā vēlāk izdarītajiem grozījumiem vai pirmoreiz reģistrējot vai nododot ekspluatācijā pēc 2002. gada 1. jūlija.

⁽⁷⁾ Tips ir apstiprināts atbilstoši robežvērtībām, kuras norādītas I pielikuma 5.3.1.4. iedaļas B rindā Direktīvā 70/220/EEK, vai ar tajā vēlāk izdarītajiem grozījumiem; I pielikuma 6.2.1. iedaļas B1, B2 vai C rindā Padomes Direktīvā 88/77/EEK (OV L 36, 9.2.1988., 33. lpp.), vai ar tajā vēlāk izdarītajiem grozījumiem vai pirmoreiz reģistrējot vai nododot ekspluatācijā pēc 2008. gada 1. jūlija.

Piezīmes:

^(a) "Prasības" noteiktas tipa apstiprinājuma prasībās apstiprinājuma datumā, pirmās reģistrācijas datumā vai pirmo reizi nododot ekspluatācijā, kā arī modernizēšanas pienākumos vai tās valsts tiesību aktos, kurās tiek veikta reģistrācija.

^(b) (E) Šā punkta pārbaudei ir nepieciešams aprīkojums.